AANBEVELINGEN

COMMISSIE

AANBEVELING VAN DE COMMISSIE

van 29 juni 2009

over maatregelen ter verbetering van de werking van de interne markt

(Voor de EER relevante tekst)

(2009/524/EG)

DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, en met name op artikel 211,

Overwegende hetgeen volgt:

(1) Een goed functionerende interne markt is van essentieel belang voor de groei en de werkgelegenheid en voor het bevorderen van de economische stabiliteit. Hoe efficiënter de interne markt functioneert, hoe meer deze tot een beter bedrijfsklimaat zal bijdragen en zodoende ondernemingen zal stimuleren investeringen te doen en arbeidsplaatsen te scheppen, en hoe meer het consumentenvertrouwen en de vraag zullen toenemen. Een goed functionerende interne markt in een klimaat van economische recessie is derhalve van cruciaal belang om het herstel van de Europese economie te bevorderen.

(2) Voor een goed functionerende interne markt is het van essentieel belang dat communautaire voorschriften die de werking van de interne markt beïnvloeden (hierna „internemarktregels" genoemd), correct worden omgezet, toegepast, gehandhaafd en gecontroleerd, en door een bevredigende mate van harmonisatie worden gekenmerkt.

(3) De raadplegingen en analyses ter voorbereiding van de mededeling van de Commissie „Een interne markt voor het Europa van de 21ste eeuw" [1] (hierna „de evaluatie van de interne markt" genoemd) hebben een aantal gebreken aan het licht gebracht waaruit blijkt dat de interne markt nog niet zo efficiënt functioneert als het hoort. In tal van gebieden en sectoren zijn verdere werkzaamheden noodzakelijk. Burgers en bedrijven zijn vaak niet in staat de vele kansen van de interne markt te benutten, omdat regels niet naar behoren worden toegepast en gehandhaafd.

(4) Daarom heeft de Commissie in het kader van de evaluatie van de interne markt een reeks concrete maatregelen voorgesteld om ervoor te zorgen dat burgers en bedrijven van de economische voordelen van de interne markt kunnen blijven profiteren [2].

(5) De maatregelen van de lidstaten en de maatregelen van de Commissie moeten elkaar aanvullen. Een gecoördineerde en op samenwerking gebaseerde aanpak in de vorm van een partnerschap tussen de Commissie en de lidstaten met als gemeenschappelijk doel een betere omzetting, toepassing en handhaving van de internemarktregels te garanderen, is van cruciaal belang om de goede werking van de interne markt te waarborgen. Het partnerschap dat in deze aanbeveling wordt bedoeld, gaat verder dan de reeds op een aantal beleidsterreinen van de interne markt bestaande samenwerking en vereist de totstandbrenging en handhaving van een nauwere samenwerking binnen en tussen de lidstaten en met de Commissie op alle voor de interne markt relevante gebieden. Dit partnerschap veronderstelt bovendien een gedeelde verantwoordelijkheid van de lidstaten voor de interne markt en derhalve een proactievere rol hunnerzijds in het beheer van de interne markt.

(6) Bij de evaluatie van de interne markt, en met name in het kader van daarmee verband houdende discussies met de lidstaten, is gebleken dat de volgende punten van cruciaal belang zijn voor de totstandkoming van een goed functionerende interne markt: het garanderen van coördinatie op het gebied van internemarktaangelegenheden, een betere samenwerking binnen en tussen lidstaten en met de Commissie, een betere omzetting van de internemarktregels, het bewaken van markten en sectoren met het oog op het opsporen van potentiële marktverstoringen, het verbeteren van de toepassing van de internemarktregels, een sterkere handhaving van internemarktregels en het stimuleren van probleemoplossing, het bevorderen van een periodieke beoordeling van de nationale wetgeving, en het verstrekken van voorlichting aan burgers en bedrijven over hun rechten op de interne markt.

[1] COM(2007) 724 definitief van 20.11.2007.

[2] In de periode 1992-2006 is het bbp van de Gemeenschap met 2,15 % toegenomen en zijn er 2,75 miljoen banen bij gekomen; voorts is de intracommunautaire handel tussen 1995 en 2005 met 30 % gegroeid (SEC(2007) 1521 van 20.11.2007).

(7) Deze aanbeveling is sterk geënt op oplossingen die al eerder in bepaalde lidstaten zijn ingevoerd en waarvan is gebleken dat ze in de betrokken lidstaten in de praktijk goed werken. Elke lidstaat bepaalt zelf welke procedures en praktijken het best kunnen garanderen dat aan deze aanbeveling gevolg wordt gegeven, afhankelijk van wat voor die lidstaat het effectiefst is, aangezien het denkbaar is dat procedures en praktijken die in de ene lidstaat doeltreffend zijn, in een andere lidstaat minder effectief zijn.

(8) Onderzoek heeft uitgewezen dat lidstaten de interne coördinatie op het gebied van internemarktaangelegenheden moeten verbeteren, omdat de bevoegdheden nu over verschillende nationale overheden zijn gespreid ([1]). Aangezien bij de toepassing van internemarktregels in elke lidstaat een grote verscheidenheid van nationale, regionale en lokale overheden betrokken kunnen zijn, moet de samenwerking tussen deze instanties doeltreffender worden gemaakt. Derhalve dienen de lidstaten binnen hun nationale overheidsapparaat een coördinatiefunctie voor de interne markt tot stand te brengen en uit te bouwen. Deze functie kan verschillen naargelang van de specifieke nationale overheidsstructuren en -tradities. De voor deze functie verantwoordelijke instanties dienen de algehele verantwoordelijkheid te dragen voor het plannen, controleren en beoordelen van de tenuitvoerlegging van deze aanbeveling.

(9) Nauwe grensoverschrijdende samenwerking tussen nationale autoriteiten die bevoegd zijn op het gebied van de interne markt, schept wederzijds vertrouwen en is van vitaal belang voor de juiste toepassing van de internemarktregels. De lidstaten dienen de nodige maatregelen te nemen om ervoor te zorgen dat de door de Commissie opgerichte grensoverschrijdende netwerken of elektronische informatiesystemen (zoals het informatiesysteem voor de interne markt (IMI), RAPEX ([2]), RASFF ([3]) of het netwerk voor samenwerking met betrekking tot consumentenbescherming) operationeel zijn door passende regelingen te treffen en daarvoor ook middelen uit te trekken.

(10) De scoreborden van de interne markt hebben aangetoond dat internemarktrichtlijnen nog sneller en beter moeten worden omgezet. Hoewel de aanbeveling van de Commissie van 12 juli 2004 betreffende de omzetting in nationaal recht van internemarktrichtlijnen ([4]) (hierna de „aanbeveling van de Commissie van 2004" genoemd) in vergaande mate is toegepast en het omzettingspercentage hierdoor aanzienlijk is verbeterd, moeten delen van deze aanbeveling nog steeds doeltreffender ten uitvoer worden gelegd. Met de onderhavige aanbeveling worden de acties die de Commissie in haar aanbeveling van 2004 heeft aanbevolen verder ontwikkeld en wordt erop gewezen dat het nog steeds noodzakelijk is deze acties uit te voeren. De aanbeveling van de Commissie van 2004 blijft een referentie voor nationale autoriteiten die met het omzetten van regelgeving zijn belast. Deze aanbeveling bouwt ook voort op de mededeling van de Commissie „Een Europa van resultaten — Toepassing van het Gemeenschapsrecht" ([5]) en op de mededeling van de Commissie „Evaluatie van de Lamfalussy-procedure — Bevorderen van de toezichtconvergentie" ([6]).

(11) Markttoezicht is noodzakelijk om vast te stellen in welke sectoren de markt niet goed functioneert voor consumenten en bedrijven, en om het internemarktbeleid op deze gebieden toe te spitsen. Daarom moet het een integrerend onderdeel vormen van het ontwerpen en controleren van het internemarktbeleid (bijvoorbeeld via het scorebord van de consumentenmarkten). Samenwerking tussen de Commissie en de nationale autoriteiten bij markttoezicht en gegevensverzameling zal de kwaliteit van de gegevens en analyses voor gebruik op nationaal en communautair niveau ten goede komen en het bereiken van een consensus over internemarktaangelegenheden bevorderen. De lidstaten worden aangemoedigd aan marktevaluaties van de Commissie deel te nemen en op nationaal niveau soortgelijke evaluaties te verrichten, die op de specifieke nationale behoeften zijn afgestemd.

(12) Diverse nationale onderzoeken hebben uitgewezen dat het zeer belangrijk is ambtenaren, zoals onder meer rechters, van nationale, regionale en lokale overheden op te leiden om ze te helpen bij het correct omzetten, toepassen en handhaven van internemarktregels. In dit verband is het van belang ervoor te zorgen dat bij het opstellen van nationale wetgeving altijd met de internemarktregels en met het effect op het externe concurrentievermogen van de Gemeenschap in het algemeen rekening wordt gehouden. Het belang van opleiding is opnieuw aangetoond door een recente studie en resolutie van het Europees Parlement over de taak van de nationale rechter binnen het Europees gerechtelijk apparaat en door een resolutie van het Europees Parlement van 2005 over het mededingingsrecht ([7]), alsook door een recente resolutie van de Raad ([8]). Aan ambtenaren dienen bovendien leidraden te worden verschaft voor de toepassing van het Gemeenschapsrecht in het algemeen en van de internemarktregels in het bijzonder.

(13) Het doeltreffend handhaven van internemarktregels en het treffen van passende maatregelen om problemen van burgers en bedrijven op te lossen, zijn van cruciaal belang om burgers en bedrijven te helpen profiteren van de in het Verdrag vastgelegde vrijheden. Door voort te bouwen op reeds bestaande samenwerking op het gebied van probleemoplossing, met name via Solvit ([9]), moeten de lidstaten de capaciteit van hun mechanismen voor

([1]) Werkdocument van de diensten van de Commissie met als titel „Instruments for a modernised single market policy" (SEC(2007) 1518 van 20.11.2007).

([2]) Rapid alert system for non-food dangerous products (communautair systeem voor snelle waarschuwingen over gevaarlijke non-foodproducten).

([3]) Rapid alert system for food and feed (communautair systeem voor snelle waarschuwingen voor levensmiddelen en diervoeders).

([4]) PB L 98 van 16.4.2005, blz. 47.

([5]) COM(2007) 502 definitief van 5.9.2007.

([6]) COM(2007) 727 definitief van 20.11.2007.

([7]) Resolutie van het Europees Parlement over de taak van de nationale rechter binnen het Europees gerechtelijk apparaat (2007/2027(INI) van 9.7.2008); resolutie van het Europees Parlement over het verslag van de Commissie over het mededingingsbeleid 2004 (2005/2209(INI) van 20.3.2006).

([8]) Resolutie van de Raad en van de vertegenwoordigers van de regeringen van de lidstaten, in het kader van de Raad, bijeenkomst 14757 van 28 oktober 2008.

([9]) Mededeling van de Commissie „Effectieve probleemoplossing op de interne markt („Solvit")" (COM(2001) 702 definitief van 27.11.2001).

probleemoplossing — in nationale rechtbanken dan wel via niet-gerechtelijke mechanismen — verbeteren, teneinde doeltreffende verhaalmogelijkheden te bieden. Het is van belang dat de omstandigheden die tot de diverse problemen hebben geleid, worden aangepakt.

(14) Het is belangrijk om de nationale wetgeving periodiek te controleren en te evalueren, omdat zo kan worden nagegaan hoe efficiënt internemarktregels in de praktijk worden toegepast en of er voorschriften bestaan die burgers en bedrijven beletten optimaal van internemarktregels te profiteren. Dergelijke werkzaamheden moeten systematischer in alle lidstaten worden uitgevoerd.

(15) Uit recente Eurobarometerenquêtes [1] en verzoeken aan de informatie- en probleemoplossende diensten blijkt dat het noodzakelijk is burgers en bedrijven beter in te lichten over hun rechten in de interne markt, zodat zij in staat zijn deze rechten in de praktijk uit te oefenen. Bovendien moeten burgers en bedrijven begeleiding kunnen vragen bij het uitoefenen van deze rechten. Daartoe dienen de lidstaten met de steun van de Commissie en eventueel in samenwerking met de belanghebbenden te zorgen voor de verstrekking van praktische informatie en adviezen over aangelegenheden die van belang zijn voor burgers en bedrijven die in een andere lidstaat willen wonen, studeren, werken, een onderneming willen opstarten of goederen of diensten willen aanbieden.

(16) De bijlage bij deze aanbeveling bevat een overzicht van de maatregelen die de lidstaten kunnen nemen om deze aanbeveling ten uitvoer te leggen, alsook een lijst van in bepaalde lidstaten bestaande praktijken waarop deze maatregelen zijn gebaseerd. Hoewel sommige maatregelen aanvankelijk kosten zullen meebrengen, wordt ervan uitgegaan dat de maatregelen uiteindelijk besparingen zullen opleveren, bijvoorbeeld door het stroomlijnen van nationale overheidsprocedures. Op lange termijn zouden deze maatregelen tot een betere werking van de interne markt moeten leiden, hetgeen voor zowel consumenten als bedrijven voordelen meebrengt.

(17) De voortgang bij de tenuitvoerlegging van deze aanbeveling moet in nauwe samenwerking tussen de Commissie en de lidstaten worden gecontroleerd, onder meer via discussies in het Raadgevend Comité voor de interne markt op basis van benchmarks en indicatoren. Teneinde de Commissie in staat te stellen om vier jaar na de bekendmaking van deze aanbeveling in het Publicatieblad een effectbeoordeling te verrichten, dienen de lidstaten de Commissie drie jaar na de bekendmaking ervan in het Publicatieblad op de hoogte te stellen van de maatregelen die zijn genomen om deze aanbeveling ten uitvoer te leggen,

[1] http://ec.europa.eu/internal_market/strategy/index_en.htm#061204

BEVEELT AAN DAT DE LIDSTATEN:

1. een coördinatiefunctie voor de interne markt tot stand brengen en uitbouwen om een efficiënte coördinatie te bevorderen binnen en tussen nationale, regionale en lokale autoriteiten die op het gebied van de interne markt bevoegd zijn en om als referentiepunt voor de interne markt binnen het staatsbestuur op te treden;

2. actieve samenwerking bevorderen tussen bestuursorganen die in de verschillende lidstaten voor internemarktaangelegenheden bevoegd zijn, alsook met de Commissie door daarvoor voldoende middelen uit te trekken;

3. alle nodige maatregelen nemen om de omzetting te verbeteren van richtlijnen die op de interne markt van invloed zijn;

4. de werkzaamheden van de Commissie ten behoeve van markttoezicht en de daarmee samenhangende gegevensverzameling ondersteunen door actief bij te dragen aan de werkzaamheden op communautair niveau en, in voorkomend geval, te overwegen op nationaal niveau soortgelijke werkzaamheden te verrichten;

5. ervoor zorgen dat nationale autoriteiten en ambtenaren voldoende kennis hebben van het Gemeenschapsrecht in het algemeen en van de internemarktregels in het bijzonder, zodat zij de internemarktregels op efficiënte wijze kunnen toepassen en, in voorkomend geval, met deze regels rekening houden bij de opstelling en invoering van nieuwe nationale wetgeving;

6. een snelle en efficiënte oplossing in de hand werken en aanmoedigen van problemen die burgers en bedrijven bij het uitoefenen van hun internemarktrechten ondervinden, door in het algemeen maatregelen te treffen met het oog op een betere handhaving van de internemarktregels en er in het bijzonder voor te zorgen dat de rechterlijke macht voldoende kennis heeft van het Gemeenschapsrecht, met inbegrip van de internemarktregels, alsook door mechanismen voor probleemoplossing voldoende te ondersteunen;

7. de nationale wetgeving regelmatig evalueren en toetsen om ervoor te zorgen dat deze volledig in overeenstemming is met de internemarktregels en daarbij na te gaan in hoeverre gebruik wordt gemaakt van de vrijstellingen of afwijkingen waarin de bestaande internemarktregels voorzien;

8. meer praktische informatie over internemarktaangelegenheden verstrekken aan bedrijven en burgers;

9. de in de bijlage vermelde maatregelen en praktijken bestuderen en, rekening houdend met hun nationale institutionele tradities, praktijken invoeren die de werking van de interne markt naar verwachting zullen verbeteren en het meest geschikt zijn voor de tenuitvoerlegging van deze aanbeveling;

10. samenwerken met de Commissie en andere lidstaten bij het toezicht op de tenuitvoerlegging van deze aanbeveling, de Commissie regelmatig inlichten over de maatregelen die met het oog op de tenuitvoerlegging van deze aanbeveling zijn genomen, en drie jaar na de bekendmaking van deze aanbeveling in het Publicatieblad een eindrapport naar de Commissie sturen.

Gedaan te Brussel, 29 juni 2009.

Voor de Commissie
Charlie McCREEVY
Lid van de Commissie

BIJLAGE

Maatregelen en praktijken ter verbetering van de werking van de interne markt

1. MAATREGELEN MET HET OOG OP EEN BETERE COÖRDINATIE OP HET GEBIED VAN INTERNEMARKT-AANGELEGENHEDEN

De lidstaten wordt verzocht de volgende maatregelen te nemen:

a) de verantwoordelijkheid voor de coördinatie op het gebied van internemarktaangelegenheden toewijzen aan een nieuwe of bestaande instantie binnen het nationale overheidsapparaat;

b) zorgen voor coördinatie tussen ministeries en nationale overheidsinstellingen op het gebied van internemarkt-aangelegenheden;

c) zorgen voor coördinatie tussen ministeries en nationale overheidsinstellingen enerzijds en regionale en lokale autoriteiten anderzijds, alsmede tussen regionale autoriteiten en lokale autoriteiten onderling;

d) ervoor zorgen dat de bevoegde ministeries, instellingen en andere organen met internemarktregels rekening houden;

e) overwegen de verantwoordelijkheid voor een aantal activiteiten die met de interne markt verband houden, toe te vertrouwen aan een enkele autoriteit, rekening houdend met de organisatie van het nationale overheidsapparaat;

f) de tenuitvoerlegging van deze aanbeveling plannen, controleren en beoordelen.

In bepaalde lidstaten bestaande praktijken die gelijkenis vertonen met de voorgestelde maatregelen	
Verantwoordelijkheid voor de coördinatie op het gebied van internemarktaangelegenheden	— Sommige overheidsorganen passen reeds een vorm van coördinatie toe die sterk lijkt op een coördinatiefunctie voor de interne markt. Ze werken nauw samen met andere autoriteiten bij internemarktaangelegenheden, zorgen ervoor dat de nationale wetgeving wordt afgestemd op internemarktregels en zijn verantwoordelijk voor een aantal internemarktactiviteiten.
Interministeriële samenwerking	— In interministeriële werkgroepen voor internemarktaangelegenheden komen vertegenwoordigers van de betrokken autoriteiten bijeen.
Verticale coördinatie	— Er bestaan speciale netwerken, bijvoorbeeld op het gebied van overheidsopdrachten of markttoezicht, die het contact tussen regionale en lokale autoriteiten verzekeren. Deze netwerken beschikken over gemeenschappelijke databanken of websites. — Regionale en lokale vertegenwoordigers worden bij de werkzaamheden van interministeriële werkgroepen betrokken als de onderwerpen voor hen van belang zijn.
Politieke zichtbaarheid	— Er worden regelmatig politieke debatten over internemarktaangelegenheden gehouden, bijvoorbeeld in subcomités van de nationale ministerraad. — Het nationale parlement is actief betrokken bij het analyseren van internemarkt-aangelegenheden, bijvoorbeeld door het opstellen van verslagen of het verrichten van onderzoek naar deze aangelegenheden.
Afstemming nationale wetgeving	— Een overheidsinstelling zorgt ervoor dat de nationale wetgeving verenigbaar is met de internemarktregels, onder andere door nationale ontwerpwetgeving te toetsen.
Internemarktactiviteiten bijeenbrengen	— Bepaalde overheidsinstellingen zijn verantwoordelijk voor een aantal internemarktactiviteiten, zoals Solvit, IMI, kennisgevingen uit hoofde van Richtlijn 98/34/EG van het Europees Parlement en de Raad [1] en Verordening (EG) nr. 2679/98 van de Raad [2], coördinatie van de oprichting van eenloketten in het kader van het goederenpakket.

[1] Richtlijn van 22 juni 1998 betreffende een informatieprocedure op het gebied van normen en technische voorschriften (PB L 204 van 21.7.1998, blz. 37).

[2] Verordening van 7 december 1998 inzake de werking van de interne markt wat het vrije verkeer van goederen tussen de lidstaten betreft (PB L 337 van 12.12.1998, blz. 8).

2. MAATREGELEN TER VERBETERING VAN DE SAMENWERKING TUSSEN LIDSTATEN ONDERLING EN TUSSEN LIDSTATEN EN COMMISSIE

De lidstaten wordt verzocht de volgende maatregelen te nemen:

a) op permanente basis dienstige taalcursussen, ICT-cursussen en andere cursussen aanbieden en ruchtbaarheid geven aan bestaande netwerken en aan relevante voorschriften met betrekking tot gegevensbescherming, teneinde de communautaire netwerken (bijvoorbeeld het informatiesysteem voor de interne markt (IMI), RAPEX, RASFF, netwerken voor samenwerking met betrekking tot consumentenbescherming e.d.) op nationaal niveau volledig operationeel te maken;

b) zorgen voor de uitwisseling tussen nationale overheidsdiensten van ambtenaren die verantwoordelijk zijn voor internemarktaangelegenheden, bijvoorbeeld via bestaande netwerken;

c) ervoor zorgen dat actieve samenwerking tussen autoriteiten die in de verschillende lidstaten voor internemarktaangelegenheden verantwoordelijk zijn, deel uitmaakt van de nationale bestuurscultuur;

d) organisatorische maatregelen nemen om ervoor te zorgen dat lidstaten in staat zijn vlot in te gaan op verzoeken van de Commissie om inlichtingen over de toepassing van internemarktregels op nationaal niveau, met name in het kader van het „EU Pilot"-project [1] en de inbreukprocedures.

In bepaalde lidstaten bestaande praktijken die gelijkenis vertonen met de voorgestelde maatregelen	
Samenwerking tussen nationale autoriteiten	— Scandinavische en Baltische landen werken nauw samen op het gebied van markttoezicht, bij de tenuitvoerlegging van Richtlijn 2006/123/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2006 betreffende diensten op de interne markt [1], en bij andere internemarktaangelegenheden. — Er wordt tussen nationale autoriteiten samengewerkt op het gebied van overheidsopdrachten (bijvoorbeeld via het netwerk voor overheidsopdrachten) en markttoezicht. Nationale autoriteiten voor markttoezicht op het gebied van veiligheid van (niet-voedings)producten voor de consumptiemarkt werken nauw samen via het Prosafe-netwerk, en het ICSMS-systeem ondersteunt markttoezicht op het gebied van technische producten.
Uitwisselingen op bestuursniveau	— Nationale mededingingsautoriteiten nemen deel aan uitwisselingen van nationale ambtenaren in het kader van het Europese mededingingsnetwerk. — Verschillende nationale autoriteiten voor markttoezicht en autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor de handhaving van consumentenbeschermingswetten nemen deel aan de uitwisseling van ambtenaren in het kader van het Consumer Safety Network van Richtlijn 2001/95/EG van het Europees Parlement en de Raad [2] en Verordening (EG) nr. 2006/2004 van het Europees Parlement en de Raad [3].
Ondersteuning met personele en financiële middelen	— Er zijn verschillende teams samengesteld voor de oprichting van het informatienetwerk voor de interne markt (IMI). Deze teams hebben voldoende personele en financiële middelen toegewezen gekregen om het IMI in de lidstaten te ontwikkelen.
Opleiding	— Vertegenwoordigers van nationale autoriteiten volgen eerst zelf opleidingen bij de Commissie en leiden vervolgens in de lidstaten andere leden van het IMI-netwerk op. Deze werkwijze is het meest succesvol als de rol van opleider in de functieomschrijving van deze ambtenaren wordt vermeld.

[1] PB L 376 van 27.12.2006, blz. 36.
[2] PB L 11 van 15.1.2002, blz. 4.
[3] PB L 364 van 9.12.2004, blz. 1.

3. MAATREGELEN TER VERBETERING VAN DE OMZETTING VAN INTERNEMARKTREGELS

De lidstaten wordt verzocht de volgende maatregelen te nemen:

a) doelgerichte voorbereidingen treffen voor de omzetting, toepassing en handhaving van internemarktrichtlijnen op nationaal niveau;

b) ervoor zorgen dat alle betrokken ambtenaren nauw met elkaar samenwerken en ertoe bijdragen dat ambtenaren die voor de omzetting en toepassing van een richtlijn op nationaal niveau verantwoordelijk zijn, ook bij de onderhandelingen over de richtlijn in kwestie worden betrokken;

c) verbeteren van de samenwerking tussen de nationale overheidsdiensten en nationale, regionale en gedecentraliseerde parlementen, alsook regionale en lokale autoriteiten die bij de omzetting betrokken zijn, en hen waar nodig alle relevante informatie over de onderhandelingen en het omzettingsproces verstrekken;

[1] De testfase van het „EU Pilot"-project, dat ten doel heeft sneller antwoord te krijgen op verzoeken en klachten over de juiste interpretatie en tenuitvoerlegging van Gemeenschapswetgeving via een informelere werkmethode tussen de Commissie en de lidstaten, is in april 2008 met 15 lidstaten van start gegaan.

d) voor zover zulks nuttig is, tijdens het omzettingsproces informatie verstrekken aan belanghebbenden over wetsvoorstellen met betrekking tot de interne markt die voor burgers en bedrijven van belang kunnen zijn;

e) voorkomen dat extra voorschriften worden ingevoerd die niet noodzakelijk zijn voor het omzetten van een richtlijn ([1]);

f) de dialoog met de Commissie over de omzetting van internemarktrichtlijnen bevorderen met uiteenlopende middelen, zoals concordantietabellen voor een betere transparantie en gebruiksvriendelijkheid van nationale wetgeving.

In bepaalde lidstaten bestaande praktijken die gelijkenis vertonen met de voorgestelde maatregelen	
Tijdige voorbereiding	— Wanneer een richtlijn door de Commissie wordt ingediend, worden nationale effectbeoordelingen uitgevoerd, met onder meer een gedetailleerde analyse van de effecten voor de betrokken lidstaat en de potentiële gevolgen van de omzetting of toepassing van de richtlijn. In de loop van het omzettingsproces worden de effectbeoordelingen voortdurend bijgewerkt.
Continuïteit	— Ambtenaren die betrokken zijn bij onderhandelingen over richtlijnen en de omzetting en handhaving daarvan, werken nauw met elkaar samen. In nationale richtsnoeren voor de omzetting van richtlijnen wordt extra gewezen op de noodzaak van een dergelijke continuïteit.
Samenwerking tussen parlementen	— In een vroeg stadium en op regelmatige basis wordt informatie over de ontwikkelingen betreffende de omzetting van een Gemeenschapsrichtlijn naar nationale parlementen gestuurd; zo wordt hen onder meer elk kwartaal een scorebord over de omzettingsresultaten bezorgd.
Samenwerking met regionale en lokale autoriteiten	— Ambtenaren van regionale of gedecentraliseerde autoriteiten worden betrokken bij de werkzaamheden van interministeriële werkgroepen die de omzetting van richtlijnen coördineren. — Voor alle overheidsniveaus en voor ngo's worden opleidingen en conferenties over het omzettingsproces georganiseerd.
Communicatie met belanghebbenden	— Het publiek heeft via internet toegang tot een databank met vereenvoudigde gegevens over het omzettingsproces. Op websites van ministeries wordt informatie over de vordering van het omzettingsproces beschikbaar gesteld en op internet wordt een lijst geplaatst van richtlijnen die niet tijdig zijn omgezet. — De nationale autoriteiten zijn verplicht ten minste twaalf weken voor de inwerkingtreding van nieuwe omzettingsregels richtsnoeren ter beschikking te stellen van burgers.
„Onnodige extra voorschriften" voorkomen	— Er zijn speciale procedures van kracht om ervoor te zorgen dat er geen aanvullende maatregelen worden genomen die duidelijk onnodig zijn voor het omzetten van een richtlijn; een speciaal benoemd regeringscomité controleert bijvoorbeeld systematisch of ontwerpen van nationale omzettingsregels verder gaan dan door de richtlijnen wordt vereist.
Concordantietabellen	— Concordantietabellen worden gebruikt voor informatieverstrekking en toetsingsdoeleinden.

4. MAATREGELEN VOOR EEN BETER TOEZICHT OP MARKTEN EN SECTOREN EN VOOR HET OPSPOREN VAN POTENTIËLE MARKTVERSTORINGEN

De lidstaten wordt verzocht de volgende maatregelen te nemen:

a) kwalitatieve en kwantitatieve informatie verzamelen over onder toezicht staande markten en sectoren, bijvoorbeeld op basis van marktanalyses van deskundigen, adviseurs of belanghebbenden, of op basis van gegevens die worden verzameld door nationale bureaus voor de statistiek en klachtenafhandelingsinstellingen;

b) lokale informatiebronnen identificeren en de betrokkenheid van lokale belanghebbenden bij het markttoezichtproces bevorderen, bijvoorbeeld door het organiseren van lokaal overleg of vergaderingen tussen de Commissie en belangrijke lokale belanghebbenden;

c) deelnemen aan specifieke aspecten van de toezichtwerkzaamheden, zoals het analyseren van de mededingingssituatie, de evaluatie van regelgeving of het verzamelen van gegevens om te meten hoe markten voor consumenten functioneren (bijvoorbeeld door regelmatig gemiddelde prijzen van vergelijkbare consumptieproducten en -diensten te verzamelen, door klachten van consumenten te classificeren en door passende indicatoren te ontwikkelen om de kwaliteit van de wetshandhaving te meten).

([1]) Onverminderd de omzetting van minimumeisen in richtlijnen op het gebied van gedeelde bevoegdheden overeenkomstig het EG-Verdrag (met name artikel 137 van het EG-Verdrag).

In bepaalde lidstaten bestaande praktijken die gelijkenis vertonen met de voorgestelde maatregelen	
Verzamelen van informatie	— Lidstaten verstrekken informatie over onder toezicht staande markten of sectoren aan de Commissie (bijvoorbeeld in de context van markttoezicht op het gebied van detailhandel).
Specifieke toezichtaspecten	— Toezicht wordt ook uitgeoefend vanuit het oogpunt van de consument (bijvoorbeeld de publicatie van een jaarlijkse index van de consumentensituatie waarin 57 markten met elkaar worden vergeleken; deze methode is in andere lidstaten overgenomen) of uit mededingingsoogpunt (bijvoorbeeld toezicht op een nationale detailhandelsector uit mededingingsoogpunt).
Toezicht op nationaal niveau	— In nauwe samenwerking met de Commissie is een proefevaluatie uitgevoerd om na te gaan of de methode van de Commissie kan worden gebruikt op nationaal niveau en om een leidraad te verstrekken voor een grondigere analyse in de lidstaten.

5. MAATREGELEN TER VERBETERING VAN DE TOEPASSING VAN INTERNEMARKTREGELS

De lidstaten wordt verzocht de volgende maatregelen te nemen met betrekking tot ambtenaren die verantwoordelijk zijn voor de toepassing van internemarktregels:

a) aan ambtenaren die in functie treden, opleidingen aanbieden over Gemeenschapsrecht in het algemeen en internemarktregels in het bijzonder;

b) voorzien in permanente praktijkopleidingsprogramma's over Gemeenschapsrecht in het algemeen en internemarktregels in het bijzonder;

c) verstrekken van praktijkbegeleiding en advies met betrekking tot internemarktregels en de toepassing daarvan.

In bepaalde lidstaten bestaande praktijken die gelijkenis vertonen met de voorgestelde maatregelen	
Opleiding	— Er wordt een verplichte opleiding over Gemeenschapsrecht georganiseerd, bijvoorbeeld Gemeenschapsrecht als verplicht onderdeel van de voorbereidingsfase voor toegang tot een loopbaan bij de overheid. Er worden verplichte seminars georganiseerd over bestuurskwesties, inclusief een kennismaking met communautaire aangelegenheden.
Permanente praktijkopleiding	— Via onlineopleidingsmodules worden opleidingen over communautaire en internemarktaangelegenheden georganiseerd. Er worden periodieke nieuwsbrieven gepubliceerd. Binnen de nationale overheid worden conferenties of regelmatige opleidingssessies gehouden. — Er bestaan speciale opleidingsprogramma's voor ambtenaren over de interne markt.
Praktijkbegeleiding en advies	— Een speciale gids over de interne markt helpt staatsambtenaren hun kennis en vaardigheden te verbeteren. Er worden ook gedetailleerde richtsnoeren over wederzijdse erkenning ontwikkeld naar aanleiding van de aanneming van het goederenpakket. — Een speciaal aangewezen helpdesk behandelt vragen van ambtenaren over de interne markt. — Op websites van nationale ministeries wordt een toelichting geplaatst over hoe wetgevingsbesluiten moeten worden geïnterpreteerd, om specifieke informatie te verstrekken over de toepassing van dergelijke besluiten.
Voorlichting en proeven over Gemeenschapsrecht en internemarktregels	— Het Gemeenschapsrecht is een verplicht onderdeel van rechtenopleidingen. — Ambtenaren zijn verplicht een examen af te leggen over onder meer Gemeenschapsrecht en internemarktregels om een overheidsfunctie te kunnen bekleden.

6. MAATREGELEN VOOR EEN STERKERE HANDHAVING VAN INTERNEMARKTREGELS EN TER BEVORDERING VAN MECHANISMEN VOOR PROBLEEMOPLOSSING

1) Niet-gerechtelijke mechanismen voor probleemoplossing

De lidstaten wordt verzocht de volgende maatregelen te nemen:

a) ervoor zorgen dat voor burgers en bedrijven doorzichtige, eenvoudige en goedkope procedures beschikbaar zijn voor alternatieve geschillenbeslechting;

b) deelnemen en actief bijdragen aan de werking en verdere ontwikkeling van mechanismen voor probleemoplossing op communautair niveau, zoals Solvit en het „EU Pilot"-project, met name door het beschikbaar stellen van voldoende middelen;

c) voldoende informatie verstrekken aan burgers en bedrijven over bestaande mechanismen voor probleemoplossing op nationaal en communautair niveau via websites over de interne markt;

d) aanpakken van de onderliggende oorzaken van problemen waarvoor mechanismen voor probleemoplossing worden ingezet.

2) Nationaal gerecht

De lidstaten wordt verzocht de volgende maatregelen te nemen:

a) aanbieden van opleidingen over Gemeenschapsrecht in het algemeen en internemarktregels in het bijzonder aan rechters die in functie treden, en van permanente praktijkopleidingsprogramma's, onder meer via het Europees netwerk voor justitiële opleiding [1], dat de uitwisseling van rechters organiseert en financiert;

b) zorgen voor eenvoudige toegang tot volledige en bijgewerkte informatie over Gemeenschapswetgeving over de interne markt en rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen, onder meer via het toekomstige Europees portaal voor e-justitie [2], dat zal fungeren als „elektronische onestopshop" voor informatie over Europese justitie en toegang zal bieden tot Europese gerechtelijke procedures;

c) nationale gerechtshoven en rechtbanken stimuleren om informatie te verzamelen en beschikbaar te stellen over belangrijke nationale rechterlijke beslissingen op het gebied van de interne markt, met name nationale rechterlijke beslissingen waarmee prejudiciële beslissingen van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen worden toegepast.

Bestaande praktijken in bepaalde lidstaten die verwant zijn aan de voorgestelde maatregelen	
Mechanismen voor alternatieve geschillenbeslechting	— Een netwerk van kleine rechtbanken voor burgerlijke zaken, bedoeld voor kleine geschillen, wordt ingezet om sneller, doeltreffender en goedkoper rechterlijke beslissingen te nemen. Het is bedoeld voor zowel gerechtelijke als niet-gerechtelijke geschillenbeslechting.
Deelname aan communautaire mechanismen voor alternatieve geschillenbeslechting	— Als de samenwerking van een bevoegde nationale instantie niet bevredigend is geweest, leggen Solvit-centra de zaak voor aan een hoger niveau binnen het bestuur, als tweede poging om een oplossing te vinden.
Informatie over mechanismen voor alternatieve geschillenbeslechting	— Promotie van Solvit door nauwere samenwerking met belanghebbenden en door het versturen van informatieve overzichten aan belanghebbenden.
Opleiding	— Het ministerie van Justitie organiseert speciale cursussen over internemarktregels voor rechters. — Verplichte opleidingsprogramma's over Gemeenschapsrecht voor rechters in opleiding.
Eenvoudige toegang tot informatie	— Een specifieke eenheid van een nationaal ministerie die gespecialiseerd is in internemarktregels, maakt samenvattingen van communautaire rechtspraak ten behoeve van het gerechtelijke apparaat. — In een juridisch nieuwsblad verschijnen samenvattingen van belangrijke rechterlijke beslissingen.
Uitwisseling van informatie over belangrijke uitspraken over de toepassing van internemarktregels	— Nationale gerechtshoven zijn verplicht verslag uit te brengen over belangrijke rechterlijke beslissingen met betrekking tot Gemeenschapswetgeving en over besluiten op basis van prejudiciële beslissingen. Deze worden in een nieuwsbrief gepubliceerd.

7. MAATREGELEN TER BEVORDERING VAN EEN REGELMATIGE BEOORDELING VAN NATIONALE WETGEVING

De lidstaten wordt verzocht de volgende maatregelen te nemen:

a) een structurele aanpak ontwikkelen voor de controle en toetsing van nationale wetten waarmee internemarktregels ten uitvoer worden gelegd, teneinde vast te stellen op welke punten de toepassing van deze regels inconsequent is, onder meer door overleg met belanghebbenden, terugkoppeling vanuit de bestaande mechanismen voor probleemoplossing enz.;

b) bestaande nationale voorschriften en bestuurlijke praktijken waar mogelijk toetsen, teneinde te achterhalen welke voorschriften burgers en bedrijven er eventueel van weerhouden ten volle te profiteren van de kansen van de interne markt; en waar nodig het nationale regelgevingskader aanpassen;

[1] http://www.ejtn.net/www/en/html/index.htm
[2] Het Europees portaal voor e-justitie zal op 14 december 2009 worden gelanceerd.

c) organisatorische maatregelen treffen ten behoeve van een streng toezicht op prejudiciële beslissingen van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen en in dit verband regelmatig beoordelen of nationale wetgeving en bestuurlijke praktijken verenigbaar zijn met de internemarktregels.

In bepaalde lidstaten bestaande praktijken die gelijkenis vertonen met de voorgestelde maatregelen	
Beoordeling van de tenuitvoerlegging	— Er worden ex post effectbeoordelingen en audits ontwikkeld om toezicht te houden op de tenuitvoerlegging van de internemarktrichtlijnen. — Er wordt systematisch overleg met belanghebbenden ontwikkeld om te bespreken hoe (en of) de geselecteerde pakketten van onderling gerelateerde internemarktregels worden uitgevoerd en wat hun invloed is op burgers en bedrijven.
Toetsing van nationale regels en procedures	— Nationale wetgeving op het gebied van het vrije verkeer van goederen en diensten wordt grondig getoetst.
Effectbeoordeling van prejudiciële beslissingen van het Hof van Justitie	— Nationale autoriteiten gaan systematisch na of nationale wetgeving moet worden gewijzigd in navolging van recente uitspraken van het Hof van Justitie.

8. MAATREGELEN OM BURGERS EN BEDRIJVEN VOOR TE LICHTEN OVER HUN RECHTEN OP DE INTERNE MARKT

De lidstaten wordt verzocht de volgende maatregelen te nemen:

a) bevorderen van de bekendheid van communautaire informatiediensten ([1]), en met name van de hulpdiensten voor de interne markt (SMAS), binnen de nationale overheid en daarbuiten op nationale, regionale en lokale niveaus, een en ander in overeenstemming met de werkzaamheden van de Commissie;

b) zorgen voor een sterkere coördinatie tussen de nationale contactpunten die verantwoordelijk zijn voor de communautaire informatiediensten;

c) praktische informatie over rechten en plichten op de interne markt beschikbaar stellen in andere talen en eenvoudig toegankelijk maken via een website; en waarborgen dat alle relevante nationale en communautaire portalen met informatie over de interne markt, met name via het portaal „Uw Europa", duidelijk naar elkaar verwijzen;

d) voorlichtingscampagnes en -programma's organiseren over de kansen en voordelen van de interne markt.

In bepaalde lidstaten bestaande praktijken die gelijkenis vertonen met de voorgestelde maatregelen	
Promotie van communautaire informatiediensten	— Via websites, brochures, folders, workshops en bewustmakingscampagnes wordt doelgerichte informatie verstrekt aan de sterkst betrokken belanghebbenden.
Coördinatie van communautaire informatiediensten op nationaal niveau	— Een coördinatiegroep brengt de contactpunten van Europe Direct, Enterprise Europe Network, Eurojus, Europese consumentencentra (ECC-netwerk) en FIN-NET bijeen.
Eenvoudig toegankelijke informatie	— Op horizontale e-governmentportalen, nationale websites over communautaire onderwerpen of op specifieke websites bedoeld voor bedrijven of burgers wordt een aanzienlijke hoeveelheid informatie en advies over de interne markt beschikbaar gesteld ten behoeve van buitenlandse burgers en bedrijven en voor nationale burgers die naar het buitenland willen. — Er wordt een nationale online-informatiebron over de interne markt ontwikkeld. Deze wordt door één overheidsinstelling gesponsord en door alle andere betrokken instellingen onderhouden.
Voorlichtingscampagnes	— Er wordt een voorlichtingscampagne over de interne markt opgezet, met publicatiemateriaal, cursussen en openbare lezingen om burgers en bedrijven te informeren over kansen op de interne markt.

([1]) Zoals onder meer Europe Direct, Citizens' Signpost Service, Uw Europa, EURES, Europese consumentencentra, Enterprise Europe Network.